

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY (PRÍPRAVKU) A SPOLOČNOSTI (PODNIKU)**1.1 Identifikácia látky alebo prípravku:** HSM olej do skartátora

Originálny názov prípravku: Shredder – oil 1115

1.2 Použitie látky alebo prípravku: Olej do skartátora.**1.3 Identifikácia spoločnosti alebo podniku (distribútor v SR)**

Obchodné meno: Lamitec, spol. s r.o.

Miesto podnikania (sídlo): Plynárenská 2, 821 09 Bratislava

IČO: 35 710 691

Telefón: 02/ 49 10 74 74

Fax: 02/ 44 45 41 15

Email: lamitec@lamitec.sk

1.4 Núdzové telefón:

tel.: 02/5477 4166, fax: 02/5477 4605

(Národné toxikologické informačné centrum, Klinika pracovného lekárstva a toxikológie FNŠP akad. L. Déreza, Limbová 5, 833 05 Bratislava)

1.5 Identifikácia spoločnosti alebo podniku (výrobca)

Obchodné meno: HSM GmbH

Miesto podnikania (sídlo): Bahnhofstrasse 115, D-88682, Salem, BRD

Telefón: 0049 7553 8220

Fax: 0049 7553 822-160

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEVPrípravok **nie je klasifikovaný ako nebezpečný** podľa zákona o chemických látkach a chemických prípravkoch.**2.1 Najzávažnejšie nepriaznivé účinky na zdravie človeka**

Prípravok nepredstavuje nebezpečenstvo pre človeka, napriek tomu môže pri dlhodobej, resp. často opakovanej expozícii prísť k podráždeniu pokožky. Viď body 11 a 15.

2.2 Najzávažnejšie nepriaznivé účinky na životné prostredie

Prípravok nie je klasifikovaný ako nebezpečný pre životné prostredie. Viď bod 12.

3. ZLOŽENIE / INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH**3.1 Chemická charakteristika:** Medicínsky biely olej obsahujúci > 30% alifatických uhľovodíkov.**3.2 Zloženie prípravku:** Prípravok neobsahuje nebezpečné chemické látky v nadlimitných koncentráciách.

Chemický názov	Koncentrácia alebo rozsah v %	Výstražný symbol a R vety	GHS klasifikácia	EC (EINECS, ELINCS, NLP)	Číslo CAS
-	-	-	-	-	-

Úplné znenie textov R-viet je uvedené v bode 16.

4. OPATRENIA PRVEJ POMOCI**4.1 Všeobecné pokyny**

Odstrániť zasiahnutý odev. V prípade akejkoľvek neistoty, alebo pri akýchkoľvek príznakoch vyhľadať lekársku pomoc a predložiť túto kartu alebo etiketu prípravku. Dbáť na ochranu vlastného zdravia.

4.2 Expozícia vdýchnutím

Postihnutého okamžite presunúť na čerstvý vzduch. Pri bezvedomí postihnutého uložiť a dopravovať v stabilizovanej polohe. Okamžite, prípadne podľa symptómov postihnutia, privolať lekára.

4.3 Expozícia kontaktom s pokožkou

Postihnutú pokožku umyť vodou a mydlom, dôkladne opláchnuť a prípadne ošetriť ochranným kozmetickým krémom. Nepoužívať žiadne rozpúšťadlá. Pri podráždení pokožky alebo iných príznakoch ďalší postup konzultovať s odborným lekárom.

4.4 Expozícia kontaktom s okom

Otvoriť očné viečka, prípadne vybrať kontaktné šošovky a zasiahnuté oko dôkladne vypláchnuť vodou. Ďalší postup konzultovať s očným lekárom.

4.5 Expozícia požitím

Dôkladne vypláchnuť ústa vodou a nevyvolávať zvracanie. Postihnutého uložiť v teple a kľude. Okamžite kontaktovať lekára.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA**5.1 Vhodné hasiace prostriedky**

Oxid uhličitý, hasiaci prášok, hasiaca pena. Typ hasiaceho prostriedku prispôbiť okoliu.

5.2 Hasiace prostriedky, ktoré sa nesmú použiť z bezpečnostných dôvodov

Silný vodný prúd.

- 5.3 Osobitné riziká expozície vyplývajúce zo samotnej látky alebo z prípravku, produktov horenia, výsledných plynov**
Pri horení môžu vznikať oxidy uhlíka (COx), oxidy dusíka (NOx), oxid siričitý (SO₂), toxické produkty pyrolýzy. Horúci produkt vyvíja zápalné pary. Vdychovanie nebezpečných rozkladných produktov horenia môže mať za následok poškodenie zdravia.
- 5.4 Špeciálni ochranný výstroj pre hasičov a výzbroj pre hasičské jednotky**
Žiadne špeciálne opatrenia nie sú požadované. Ochranné prostriedky zvoliť podľa veľkosti požiaru. Zodpovedajúca ochranná dýchacia maska s nezávislým prívodom vzduchu a prípadne chemický ochranný odev.
- 5.5 Doplnujúce údaje**
Prípravky v uzavretých obaloch, ktoré sú v blízkosti požiaru chladiť vodou. Pokiaľ možno prípravky v nepoškodených obaloch odstrániť z oblasti nebezpečenstva. Kontaminovanú hasiacu vodu oddelene dočasne skladovať, nevypúšťať do kanalizácie. Hasiacu vodu alebo použité hasiace prístroje spolu so zbytkom po horení zlikvidovať podľa príslušných predpisov (zákon o odpadoch).

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

- 6.1 Osobné bezpečnostné opatrenia**
Rešpektovať pokyny uvedené v bodoch 7 a 8. Zabrániť kontaktu s očami, pokožkou a odevom. Zamedziť vzniku olejovej hmly. Z dosahu odstrániť zdroje zapálenia a priestor dostatočne vetrať. Zákaz vstupu nepovolným osobám, nefajčiť. Zabrániť možnosti vzniku pošmyknutia. Vo vreckách pracovného odevu nenosiť prípravkom nasiaknuté handry na čistenie.
- 6.2 Bezpečnostné opatrenia pre ochranu životného prostredia**
Zabrániť zväčšovaniu uniknutého množstva. Prípravok nenechať vytekať do kanalizácie, povrchových a podzemných vôd. Pri kontaminácii riek, jazier, alebo kanalizácie postupovať podľa miestnych predpisov (zákon č.364/2004 Z.z. o vodách) a kontaktovať príslušné úrady (predmetný správca kanalizácie, správca vodného toku, Slovenská inšpekcia životného prostredia).
- 6.3 Metóda čistenia (sanácie)**
Uniknutý prípravok odčerpať alebo zasypať vhodným nehorľavým absorpčným materiálom, napr. univerzálnym sorbentom, pieskom, vapexom, perlitom, jemným štrkom a potom umiestniť do vhodných nádob. Ďalší postup zneškodnenia sa riadi podľa predpisov, ktoré sú uvedené v bode 13, pozor na hodnoty v bode 8. Zasiahnuté miesto a použité náradie dôkladne umyť vhodným čistiacim prostriedkom, nepoužívať riedidlá.
- Pri kontaminácii povrchových a podzemných vôd sanáciu vykonávať výlučne v spolupráci s hasičským a záchranným zborom a Slovenskou inšpekciou životného prostredia.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

- 7.1 Zaobchádzanie**
Pred použitím je nutné sa oboznámiť s obsahom bodov 3, 6, 8 a 11. Rešpektovať zákonné ochranné a bezpečnostné predpisy pre nakladanie s chemickými látkami. Zabezpečiť dostatočné vetranie popr. miestne odsávanie pracovného priestoru. Prípravok uchovávať mimo dosahu otvoreného ohňa a zdrojov vysokej teploty, nefajčiť. Rešpektovať pokyny a návod na užívanie uvedený na etikete obalu výrobku.
Pri práci nejest', nepiť a nefajčiť. Pred prestávkou a po skončení práce umyť ruky a vyzliecť znečistený pracovný odev. Tento odev uchovávať oddelene.
- 7.2 Skladovanie**
Prípravok skladovať iba v tesne uzavretých originálnych obaloch. Zákaz fajčiť. Zamedziť prístupu nepovolným osobám. Venovať pozornosť pokynom na obale výrobku. Skladovať na suchom a chladnom mieste. Chrániť pred priamym slnečným žiarením, pôsobením tepla a vlhkosti. Neskladovať v blízkosti potravín, nápojov a krmív. Neskladovať spolu s oxidačnými činidlami.
- 7.3 Osobitné použitie**
Použitie prípravku je stanovené výrobcom v návode na užívanie, ktorý je uvedený na etikete obalu alebo v priloženej dokumentácii.

8. KONTROLY EXPOZÍCIE / OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Hodnoty limitov expozície

Chemický názov	Koncentrácia alebo rozsah v %	ES (EINECS, ELINCS, NLP)	NPHV priemerná (mg/m ³)	NPHV hraničná (mg/m ³)
oleje minerálne (aerosól)		-	5	-

NPHV – najvyššia prípustná hodnota vystavenia

8.2 Kontroly expozície na pracovisku

Zaistiť dobré vetranie. To môže byť zabezpečené lokálnym odsávaním z pracoviska, alebo celkovým vzduchotechnickým systémom. Pokiaľ toto nepostačuje k udržaniu koncentrácie pod dovolenými maximálnymi hodnotami pre pracovisko, musí sa pre tento účel nosiť schválený dýchací prístroj.

- 8.2.1 Ochrana dýchacích orgánov:** V prípade nedostatočnej ventilácie, prekročenia povolených expozičných limitov, príp. vzniku olejovej hmly použiť vhodnú dýchaciu masku s filtrom proti olejom.
- 8.2.2 Ochrana rúk:** V prípade stálego vystavenia použiť ochranné rukavice odolné voči oleju z materiálu Nitril alebo Neoprén (EN 374). Veľmi vhodné je použitie ochranného krému na ruky.
- 8.2.3 Ochrana očí:** Použiť ochranné okuliare tesne priliehajúce alebo vybavené bočnou ochranou (EN 166).
- 8.2.4 Ochrana pokožky:** Použiť ochranný odev s dlhými rukávami, prípadne bezpečnostnú ochrannú obuv (EN 344).

8.3 Environmentálne kontroly expozície

Neboli uvedené žiadne.

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Všeobecné informácie

Skupenstvo (pri 20°C):	kvapalné
Farba (v dodávanom stave):	priehľadná
Zápach alebo vôňa:	mierny

9.2 Dôležité informácie

Hodnota pH (pri 20°C):	údaj nie je k dispozícii
Bod varu:	320°C až 390°C
Bod vzplanutia:	245°C
Horľavosť:	údaj nie je k dispozícii
Horná medza výbušnosti:	4,5 obj. %
Dolná medza výbušnosti:	0,45 obj. %
Oxidačné vlastnosti:	údaj nie je k dispozícii
Tlak pár (pri 20°C):	< 0,1 hPa

Hustota (pri 15°C):	0,87 g/cm ³
Rozpustnosť (pri 20°C):	
– vo vode	nerozpustný
– v tukoch (rozpúšťadlo – olej)	údaj nie je k dispozícii
Rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda:	údaj nie je k dispozícii
Viskozita (pri 40°C):	95 mm ² /s
Hustota pár (vzduch = 1):	údaj nie je k dispozícii
Rýchlosť odparovania:	údaj nie je k dispozícii

9.3 Ďalšie informácie

Obsah VOC látok v prípravku:	údaj nie je k dispozícii
Bod topenia:	údaj nie je k dispozícii
Vlastnosti podporujúce horenie:	žiadne nie sú

10. STABILITA A REAKTIVITA

10.1 Podmienky, pri ktorých je výrobok stabilný

Pri dodržaní stanovených predpisov skladovania a používania je prípravok stabilný (viď bod 7). Zabrániť nadmernému zahriatiu rôznymi zdrojmi tepla.

10.2 Materiály, ktorým sa treba vyhýbať

Zabrániť kontaktu so silnými oxidačnými činidlami.

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu

Pri vysokých teplotách môžu vznikať nebezpečné rozkladné produkty. Viď bod 5.3.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Účinky nebezpečné pre zdravie vyplývajúce z expozície látky alebo prípravku

Akútna toxicita zložky prípravku					
LD ₅₀ , orálne, potkan:	>5000 mg/kg				
LD ₅₀ , dermálne, potkan alebo králik:	-				
LC ₅₀ , inhalačne, potkan, pre aerosóly alebo častice za 4 hod.:	-				
LC ₅₀ , inhalačne, potkan, pre plyny a pary za 4 hod.:	-				

11.2 Známe dlhodobé a okamžité účinky, chronické účinky vyplývajúce z krátkodobej a dlhodobej expozície

11.2.1 Senzibilizácia:	Pre prípravok nestanovená. Komponenty prípravku nemajú senzibilizujúci účinok.
11.2.2 Narkotické účinky:	Pre prípravok nestanovené. Komponenty prípravku nemajú narkotické účinky.
11.2.3 Karcinogenita:	Pre prípravok nestanovená. Komponenty prípravku nemajú karcinogénny účinok.
11.2.4 Mutagenita:	Pre prípravok nestanovená. Komponenty prípravku nemajú mutagénny účinok.
11.2.5 Toxicita pre reprodukciu:	Pre prípravok nestanovená. Komponenty prípravku nemajú teratogénny účinok.
11.2.6 Expozícia vdychovaním:	Pre prípravok nestanovená.
11.2.7 Expozícia požitím:	Pre prípravok nestanovená.
11.2.8 Expozícia stykom s pokožkou:	Pri dlhodobom alebo opakovanom kontakte môže prísť k vysušeniu a odmasteniu pokožky, podráždeniu pokožky a prípadne k dermatitíde.
11.2.9 Expozícia stykom s okom:	Pre prípravok nestanovená.

11.3 Ďalšie údaje:

Prípravok bol klasifikovaný podľa konvenčnej kalkulačnej metódy hodnotenia nebezpečných vlastností prípravku na základe fyzikálno-chemických vlastností, nebezpečných pre zdravie a nebezpečných pre životné prostredie podľa výnosu MH SR č.2/2002 ktorým sa vykonáva zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch.

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Ekotoxicita

Ekotoxicita zložky prípravku					
LC ₅₀ (96 hod., ryby):					
EC ₅₀ (48 hod., dafnie):					
IC ₅₀ (72 hod., riasy):					

12.2 Pohyblivosť

Prípravok nenechať vniknúť do kanalizácie, povrchových a podzemných vôd.

12.3 Stálosť a odbúrateľnosť

Produkt je biologicky ťažšie odbúrateľný. Mechanické odlúčenie v čistiarni odpadových vôd je možné.

12.4 Bioakumulačný potenciál

Žiadne údaje nie sú k dispozícii.

12.5 Iné nepriaznivé účinky

Prípravok nie je klasifikovaný ako nebezpečný pre životné prostredie.

13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ**13.1 Bezpečné nakladanie so zvyškami alebo odpadmi vznikajúcimi pri predpokladanom použití**

Nasiaknuté čistiace handry, papier alebo iný organický materiál predstavujú nebezpečenstvo požiaru a musia byť kontrolované zhromažďované a likvidované. Obaly vyprázdňovať bez ostatkov. Nebezpečný odpad zhodnocovať/zneškodňovať podľa miestnej legislatívy v zodpovedajúcich zariadeniach. Ostatný odpad odkladať podľa druhu materiálu do zberných nádob ako triedený odpad alebo na miesta určené mestom/obcou.

13.2 Zatriedenie prípravku a jeho obalu

	Katalóg. č.	Názov druhu odpadu	Klasifikácia odpadu	Skupina odpadu	Spôsob zhodnotenia/zneškodnenia
Prípravok	13 02 05	Nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje	Nebezpečný odpad	Y8 odpadové oleje nevhodné na používanie podľa pôvodného určenia	R9 prečistovanie oleja alebo jeho iné vhodné použitie R1 využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom
Znečistený obal	15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	Nebezpečný odpad	Y8 odpadové oleje nevhodné na používanie podľa pôvodného určenia	D1 uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládkovanie odpadov), príp. vyčistenie obalu a jeho zhodnotenie ako O odpad
Znečistené handry	15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	Nebezpečný odpad	Y8 odpadové oleje nevhodné na používanie podľa pôvodného určenia	R1 využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom D1 uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládkovanie odpadov),
Čistý obal	15 01 02	Plastové obaly	Ostatný odpad	-	R1 využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom

13.3 Právne predpisy

Zaradenie odpadu bolo vykonané na základe vyhlášky, ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov. Stanovené katalógové čísla odpadov sú doporučené na základe pravdepodobného použitia tohoto prípravku. Na základe špeciálneho použitia a daných skutočností zhodnotenia/zneškodnenia odpadov u užívateľa sa môžu za určitých okolností použiť aj iné katalógové čísla odpadov.

Uvedené odpady je potrebné odovzdať firme ktorá vlastní príslušné súhlasy podľa zákona o odpadoch (súhlas na prepravu nebezpečného odpadu, súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie/zneškodňovanie odpadov).

14. INFORMÁCIE O DOPRAVE**14.1 Špeciálne preventívne opatrenia pri doprave alebo preprave**

Prípravok nie je klasifikovaný ako nebezpečná vec z hľadiska dopravných predpisov.

14.2 Dopravná klasifikácia pre jednotlivé druhy dopravy

	Cesta/Železnica: ADR/RID	Námorná: IMDG	Letecká: ICAO/IATA
UN číslo	-	-	-
Pomenovanie a opis veci	-	-	-
Trieda	-	-	-
Klasifikačný kód	-	-	-
Obalová skupina	-	-	-
Bezpečnostné značky	-	-	-
Osobitné podmienky	-	-	-
Obmedzenie množstva LQ	-	-	-
Pokyny pre balenie	-	-	-
Dopravná kategória	-	-	-
Ident. číslo nebezpečnosti	-	-	-
Látka znečisťujúca more	-	-	-
EmS	-	-	-

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE**15.1 Informácie uvedené na obale látky alebo prípravku**

Výstražné symboly nebezpečenstva:

-	-	-
---	---	---

Nebezpečné chemické látky v prípravku (max. obsah v %) a EC číslo

-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

Používajte v súlade s určením výrobku. Zabráňte kontaktu prípravku s pokožkou, očami, ako aj zložkami životného prostredia. Likvidujte v súlade so zákonom o odpadoch ako nebezpečný odpad. Prázdny obal odovzdajte v zbernom mieste.

Hmatové upozornenie na nebezpečenstvo pre ľudí s poruchou zraku a nevidomých podľa § 26 ods. 7 zákona č. 163/2001 Z.z. v z.n.z. a STN EN ISO 11683:

Nemusi byť na obale umiestnené.

R-vety:

-	-
---	---

S-vety

-	-
---	---

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE**16.1 Úplné znenie R-viet uvedených v bodoch 2 a 3**

-	-
---	---

16.2 Úplné znenie S-viet

-	-
---	---

16.3 Pokyny pre školenie

Pracovníci, ktorí s výrobkom pracujú pravidelne a noví pracovníci musia prechádzať pravidelným školením resp. úvodným školením o rizikách a prevencii a ako sa majú správať, aby neohrozili seba a iných. Rozsah a cyklus školenia určuje zamestnávateľ v nadväznosti na zákon o BOZP (viď bod 16.4).

16.4 Citované predpisy

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (GHS), o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1907/2006 REACH.

Zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v z.n.z.

Výnos MH SR č.2/2002 ktorým sa vykonáva zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v z.n.z..

Zákon č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nariadenie vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.

Vyhláška MŽP SR č.133/2006 Z.z. o požiadavkách na obmedzovanie emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel v regulovaných výrobných.

Zákon č.223/2001 Z.z. o odpadoch v z.n.z.

Vyhláška MŽP SR č.284/2001 Z.z. ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov v z.n.z.

Zákon č.364/2004 Z.z. o vodách a jeho vykonávací vyhláška č.100/2005 Z.z.

Zákon č.124/2006 Z.z. o BOZP.

Vyhláška MV SR č.96/2004 Z.z. ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov.

ADR - Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí.

RID - Poriadok medzinárodnej železničnej prepravy nebezpečných tovarov a materiálov.

IATA/ICAO Code - Medzinárodný predpis o vzdušnej preprave nebezpečných vecí.

IMDG Code - Medzinárodný predpis o preprave nebezpečných materiálov po mori.

16.5 Legenda

Klasifikácia prípravku bola uskutočnená konvenčnou kalkulačnou metódou podľa výnosu MH SR č.2/2002 ktorým sa vykonáva zákon o chemických látkach a chemických prípravkoch. Vychádzalo sa z údajov poskytnutých výrobcom alebo dovozcom jednotlivých zložiek prípravku uvedených v ich kartách bezpečnostných údajov.

Ekotoxikologické a toxikologické informácie boli získané zo systému ESIS (European Chemical Substances Information System), konkrétne z databázy IUCLID (International Uniform Chemical Information Data Base). V databáze sú uvedené vlastnosti látok, ktoré sú klasifikované v Annexe I Smernice 67/548/EEC, ale aj látok, u ktorých táto klasifikácia chýba.

Pre dopĺňajúce údaje bola použitá tiež chemická databáza spoločnosti Merk spol. s r.o. ČR.

Karta bezpečnostných údajov obsahuje údaje potrebné pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia. Uvedené údaje zodpovedajú súčasnému stavu vedomostí a skúseností a sú v súlade s platnými právnymi predpismi. Nemôžu byť považované za záruku vhodnosti a použiteľnosti výrobku pre konkrétnu aplikáciu.

Karta bezpečnostných údajov je majetkom fyzickej alebo právnickej osoby uvedenej v bode 1.3 a je chránená autorskými právami. Kopírovanie, šírenie alebo predaj bez súhlasu majiteľa je zakázané.

Podkladom pre vypracovanie slovenskej karty bezpečnostných údajov bol český bezpečnostný list vydaný spoločnosťou HSM GmbH zo dňa 24.07.2008.

Spracovateľ: EKO – ADR, s.r.o.